



## NIE MA WOLNOŚCI BEZ "SOLIDARNOSCI"

Wydaje się, że w tegorocznej epopei strajkowej nastąpiło ważne przesilenie. Wczorajsze oświadczenie Kiszczaka, a zwłaszcza wyrażona w nim (co prawda dość enigmatycznie) chęć rozmów, oświadczenie Wałęsy o gotowości do podjęcia dialogu, zmniejszenie nacisku ZOMO na strajkujące zakłady - oto jaskółki zmian.

Dzisiejsze plenum KC PZPR (na którym zresztą powiedziano nieprawdopodobną ilość głupstw) otwierały dwa referaty: Baki i Czyrka. Interesujący jest zwłaszcza pierwszy z nich. Oto po raz pierwszy chyba w partyjnym referacie, wygłoszonym w imieniu Biura Politycznego, tak sensownie omówiono problemy reform ekonomicznych. Baka powiedział to, co dla uczestników dyskusji o polskiej reformie było oczywiste od kilku lat. Baka - prawdopodobnie już za kilka dni następca Mesnera - skupiając się na problemach ekonomicznych nie pominął tła społeczno-politycznego, przyznając, że warunkiem powodzenia problemów ekonomicznych jest gruntowna reforma polityczna.

Znacznie mniej optymizmu budzi referat Czyrka, poświęcony problemom demokratyzacji. Co to znaczy "pluralizm konfrontacyjny", przeciw któremu Czyrek protestował? Czy w ramach pluralizmu, który Czyrek akceptuje, mieści się NSZZ "Solidarność"?

Na odpowiedzi na te, a także inne pytania musimy poczekać. Więcej będzie wiadomo za kilkanaście godzin, gdy ten numer "Informatora" będzie już u Czytelników. Późnym wieczorem 27 sierpnia, kiedy piszę te słowa, można sobie pozwolić na szczytę optymizmu. Władze jak gdyby zrozumiały, że droga, którą do tej pory kroczyły prowadzi donikąd. Czy wyciągną z tego właściwe wnioski - zobaczymy.

Jednym z najważniejszych czynników, który będzie rozstrzygał o dalszym postępowaniu władz jest postawa społeczeństwa. Heroiczne strajki górników, portowców, stoczniowców i hutników ze Stalowej Woli stają się czynnikiem rozstrzygającym los naszego kraju. Powtórzę raz jeszcze, że "Solidarność" tych strajków nie chciała i nie chce, ale jeżeli nie będzie (a na razie nie ma!) innej drogi do lepszej przyszłości, to strajki będą kontynuowane.

Ogromne powodzenie dzisiejszego strajku FSC pokazało nowy sposób walki. Przerwanie pracy na znak solidarności ze strajkującymi, publiczne wyrażenie swojej opinii znów ma znaczenie. Wierzę, że znaczenie tego, co Polacy robią i co myślą, znów staje się ważne, że mamy możliwość wpływu na bieg wydarzeń. (W.S.)

27 VIII 88, godz. 23

## OSWIADCZENIE LECHA WAŁĘSY

W obliczu przekazanych mi za pośrednictwem prof. Stelmachowskiego pytań w sprawie mojego stanowiska w kwestii ewentualnych rozmów uważam za właściwe oświadczyć publicznie co następuje.

Dialog jest zobowiązaniem dla obydwu stron. Zobowiązuje do niego odpowiedzialność za państwo i za wspólne, wyższego rzędu, interesy Polski. Jestem do dialogu gotów w każdej chwili i nie stawiam żadnych warunków wstępnych czy też tematycznych ograniczeń.

Kwestia legalizacji "Solidarności" stała się kluczową sprawą wszystkich przyszłych inicjatyw politycznych. Dowodzi tego już druga w tym roku fala strajków. Chcielibyśmy tak ukształtować nasze współzycie, by Polska nie żyła w stanie permanentnego kryzysu, by przezwyciężono po obydwu stronach błędy przeszłości.

W związku z tym uważam, że obydwie strony obecnego konfliktu społecznego powinny być zainteresowane rozmowami z udziałem przedstawicieli Kościoła. Rozmowy te powinny obejmować następujące problemy:

1. Pluralizm związkowy wraz z legalizacją "Solidarności";
2. Pluralizm społeczny i polityczny;
3. Pakt antykryzysowy lub też pakt na rzecz reform.

I tak nie powinny powtarzać się przypadki łamania strajków siłą, co jest obrażą opinii publicznej.

26 VIII 1988

Lech Wałęsa

## STRAJK SOLIDARNOSCIOWY W FSC

27 VIII 1988r., na wezwanie grupy członków "Solidarności", pracownicy lubelskiej FSC przeprowadzili godzinny strajk solidarnościowy.

Strajk został ogłoszony w rozrzuconych rano ulotkach. Postulaty były następujące:

1. Legalizacja NSZZ "S" - bez której nie ma możliwości wyjścia z kryzysu społecznego, gospodarczego i politycznego.

2. Rozpoczęcie przez rząd rozmów z przedstawicielami niezależnego społeczeństwa na temat reform.

3. Zapewnienie bezpieczeństwa strajkującym załogom oraz spełnienie ich postulatów.

Wysunięto również własne, zakładowe postulaty, wśród nich żądanie (DOKONCZENIE NA STR. 2)

## SOLIDARNOSCIOWY STRAJK W FSC

(DOKONCZENIE ZE STR. 1)

podniesienia zarobków o 50% i poprawy warunków bhp.

Strajk rozpoczął się o godz. 10.00, po przerwie śniadaniowej. Przerwali pracę praktycznie wszyscy pracownicy FSC. Do godz. 11 nie pracowała zupełnie kuznia, odlewnia, oddziały A i C. Wstrzymano rozładunek i załadunek samochodów przybyłych z całego kraju. Czekano ok. 50 samochodów.

Straż przemysłowa i milicja nie interweniowały w czasie strajku. Potem próbowano przestłuchiwać osoby uważane przez SB za przywódców strajku.

## GŁOS EPISKOPATU

*Zamieszczamy fragmenty Komunikatu Episkopatu Polski z 26 VIII br.*

"Cały naród przeżywa ponownie dramatyczną wstrząs. Biskupi, jak zawsze, są z narodem, niosąc mu postępową Ewangelię i chodząc jego troski i niepokoje. (...) Chodzi o wydarzenia powstałe w niektórych częściach kraju, wydarzenia te dotyczą jednak całej Ojczyzny. (...)

Strajki są objawem choroby, która narastała przez lata. Zasadniczą przyczyną obecnej sytuacji społeczno-politycznej tkwi w naruszeniu praw człowieka i godności pracy ludzkiej. Naruszenie tych praw godzi w cały naród i bezpieczeństwo państwa. Należy zerwać z zaplanowanym i stosowanym zakłamaniem, a budować życie narodu na prawdzie. (...)

Należy zerwać z zastraszaniem i przemocą i lojalnie uznać rozsądny głos wszystkich obywateli kraju. Należy dopuścić ludzi kompetentnych do sterowania sprawami państwa, a każdemu z uczciwych obywateli przyznać przysługującą mu wolność. (...)

Należy przyjąć, że podstawą rozwiązywania wszelkich konfliktów społecznych jest dialog. Trzeba szukać dróg prowadzących do pluralizmu związkowego i do tworzenia stowarzyszeń."

## SOLIDARNOSCIOWA AKCJA STUDENTÓW

Trwa akcja solidarnościowa prowadzona przez studentów KUL. Wywieszono są transparenty i plakaty, m.in. "Chcemy SOLIDARNOSCI i NZS-u". Od poniedziałku 22 VIII codziennie o godz. 19 w kościele akademickim odprawiana jest msza św. w intencji strajkujących, a po niej odbywa się godzinne solidarnościowe czuwanie. Prowadzona jest zbiórka pieniędzy na pomoc dla strajkujących.

## REPRESJE

27 VIII zatrzymani zostali dwaj studenci KUL-u. Jeden z nich, M. Mościbrodzki został następnie ukarany przez kolegium grzywną 30 tys. zł i zwolniony.

26 VII zatrzymano Jana Szyszkę. Przeprowadzono rewizję w domu i na działce. Zwolniono go następnego dnia po ukaraniu przez kolegium (60 tys. zł).

W poprzednich dniach przeprowadzono także rewizję u państwa Miernowskich. Zatrzymywano m.in. Andrzeja Sokołowskiego, Zbigniewa Grucę, Pawła Mitrusa.

## POSTULATY PRACOWNIKÓW SPÓŁDZIELNI

*Poniższy tekst otrzymaliśmy ze Spółdzielni Dźwigowo-Instalacyjnej w Lublinie.*

Na spotkaniu w dniu 24 VIII 1968r. przedstawiciele poszczególnych grup pracowniczych Spółdzielni Dźwigowo-Instalacyjnej oraz Komitet Założycielski NSZZ "Solidarność" postanowili poprzeć strajkujące zakłady pracy w całej Polsce. Łączymy się solidarnie ze strajkującymi zakładami pracy; ich dążenia do polepszenia warunków bytowych są również naszymi dążeniami.

Na spotkaniu powołano Komitet Negocjacyjny do rozmów z Zarządem Spółdzielni oraz sformułowano postulaty pracownicze.

Żądamy:

1. Reaktywowania Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego "Solidarność";
2. Podwyżki płacy zasadniczej minimum o 20 tys. zł miesięcznie;
3. Wyboru Rady Pracowniczej składającej się z przedstawicieli całej Spółdzielni oraz corocznych spotkań całej załogi;
4. Żądamy, by w posiedzeniach Zarządu uczestniczyli przedstawiciele wszystkich zakładów;
5. Zmniejszenia administracji;
6. Żądamy, by podział z funduszu nagród obejmował również pracowników, którzy mieli zwolnienia lekarskie;
7. Fundusz mistrzowski winien być do dyspozycji mistrza i powinien być jawnie dzielony;
8. Przydział mieszkania powinien być rozpatrywany dopiero po dwóch latach przepracowanych w spółdzielni;
9. Żądamy odpowiednich warunków pracy, tzn.: odpowiednich narzędzi, przestrzegania przepisów bhp, ekwiwalentów za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, posiłków regeneracyjnych w okresie zimy.

Komitet Negocjacyjny:

Adam Gustaw, Jerzy Iwaniuk, Józef Milanowski, Tadeusz Paszkowski, Stanisław Pietruszewski, Waldemar Strychalski, Wiesław Woźniak, Tadeusz Zięba.

Listę zadań przekazano Zarządowi Spółdzielni. Podpisała ją połowa pracowników, w tym członkowie zarządu neozwiązku w Spółdzielni.

164 DRUK: Drukarnia im.  
Hutników ze Stalowej Woli

Numer zamknięto 28 VIII 68, godz. 8.00